

Quines són les funcions del psicòleg general sanitari, i per quins motius el podríem consultar?

COM POT AJUDAR UN PSICÒLEG EL MEU FILL?

TONI CERDÀ
Psicòleg

Tots tenim integrat el paper que desenvolupen els metges i d'altres especialistes dins el nostre sistema sanitari, però en general desconeixem quines funcions té el psicòleg i, per tant, no sabem gaire bé quan hi podem acudir. Encara està arrelada la idea que qui va al psicòleg és perquè està sonat o molt deprimat i que el psicòleg ens farà ajeure en un sofà per indagar en el nostre subconscient durant incomptables sessions.

De fet, quan hi ha qualche problema de caire emocional o adaptatiu hi ha més tendència a acudir al psiquiatre o al mateix metge de capçalera i iniciar un tractament farmacològic, que no de plantejar-se consultar un psicòleg.

ESPECIALITATS

En psicologia, igual que a d'altres professions, hi ha diferents especialitats i àmbits d'actuació. Així, tenim psicologia infantil i juvenil, que treballa amb infants i adolescents; psicologia educativa, psicologia social i comunitària, que estudia i intervé en els col·lectius familiars o en la població; la psicologia experimental, desenvolupada principalment a centres d'investigació i universitats; psicologia jurídica i forense, psicologia de l'esport, i d'altres.

Segurament l'àmbit clínic és el més conegut, i aquí també hi podem fer distincions. El psicòleg general sanitari o generalista és aquell que pot dur a terme funcions referides a la "investigació, avaluació i intervenció psicològica sobre aquells aspectes del comportament i l'activitat de les persones que influeixen en la promoció i la millora del seu estat general de salut, sempre que aquelles actuacions no requereixin una atenció especialitzada per part d'altres professionals sanitaris", segons figura a la Llei general de salut pública; dit d'una altra manera podria ser l'equivalent al metge de capçalera.

PSICOLOGIA CLÍNICA

D'altra banda, tenim el psicòleg clínic o especialista, que ha completat una ruta formativa que l'acredita com a tal. Quan les característiques del cas, com són el tipus de problema, gravetat, intensitat i durada dels símptomes, o el grau d'interferència en la vida quotidiana de l'individu ho requereixen, es fa necessària la derivació del cas a un especialista perquè faci la intervenció més oportuna.

Per ampliar el coneixement del paper del psicòleg sanitari prenem com a referència una publicació del professor Enrique Echeburúa i els seus col·laboradors a la revista *Psicologia Conductual* en la qual explica que aquests professionals poden atendre aquell gran grup de pacients que acudeixen als psicòlegs buscant ajuda per fer front als problemes de la vida i resoldre situacions d'infelicitat i males-

tar emocional perquè se senten desbordats en les pròpies estratègies d'afrontament.

NIVELLS DE PREVENCIÓ

Centrant-nos en els infants, els motius que podrien motivar una consulta al psicòleg per part dels pares són molt diversos, i els podem classificar segons els nivells de prevenció que defineix l'Organització Mundial de la Salut:

A nivell de prevenció primària es treballa en l'àmbit de formació i educació per la salut, amb l'objectiu d'evitar l'aparició de problemes posteriors. Aquí hi trobaríem les escoles per a pares, desenvolupament d'habilitats socials, establiment d'hàbits adequats de son i alimentació, controls d'esfínters, treball amb grups de població vulnerables o en situació de risc...

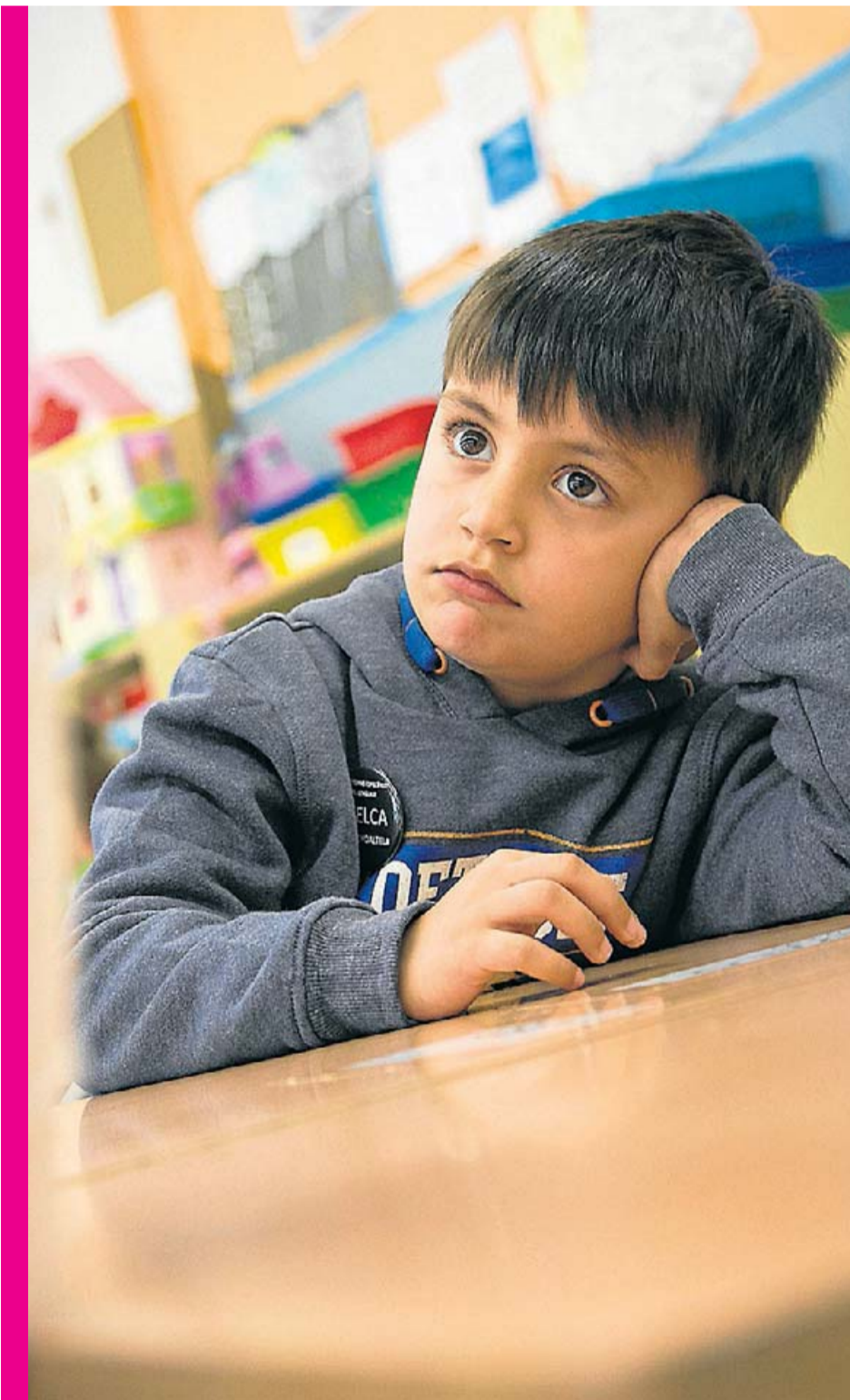
A nivell de prevenció secundària s'intervé en estadis inicials per evitar la progressió del problema. Es pot donar suport a aquells infants que no tenen prou eines per gestionar el seu malestar emocional, pors infantils, en pèrdues de persones properes, orientar els pares en casos de ruptura de parella, o en la mateixa educació dels fills per reconduir el seu comportament, o en la detecció i intervenció amb dificultats d'aprenentatge.

En adolescents podria intervenir, quan resultàs necessari, amb canvis corporals i d'imatge, en consums inicials de drogues, en l'ús de les noves tecnologies... El psicòleg també pot donar suport en d'altres malalties mèdiques amb implicacions psicològiques, o en la creació de consciència i motivació de la necessitat d'una intervenció especialitzada en aquells casos amb negació de problema.

A nivell de prevenció terciària s'intervé per tractar i rehabilitar un problema i se cerca reduir el risc de cronicitat i incrementar el benestar i l'adaptació a l'entorn.

A nivell de prevenció quaternària, l'actuació va dirigida a evitar recaigudes, o també eliminar o reduir les conseqüències de les intervencions innecessàries o de vegades excessives que s'hagin pogut dur a terme.

Es tracta, en definitiva, d'acompanyar la importància que ja donam al malestar psicològic i emocional dels nostres fills amb l'atenció professional més adequada, i conèixer i normalitzar una mica més el paper del psicòleg en la nostra societat. ✖

CRISTINA CALDERER